

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Svibanj 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. alineja 1. i članka 50. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Dana 1. siječnja 2002. godine počeli su se primjenjivati Zakon o energiji ("Narodne novine", broj 68/2001 i 177/04) i Zakon o tržištu plina ("Narodne novine", broj 68/2001).

Zakonom o energiji i Zakonom o tržištu plina među energetske djelatnosti svrstana je i djelatnost "distribucija plina". Prema odredbi članka 2. stavak 2. točka 1. Zakona o tržištu plina distribucija plina je "opskrba plinom krajnjih kupaca distribucijskim sustavom plinovoda, a prema odredbi članka 2. stavak 2. točka 2. toga Zakona distributer plina je "pravna ili fizička osoba koja kupuje plin isključivo za daljnju prodaju i obavlja distribuciju plina za krajnje kupce". Definicija energetske djelatnosti distribucije plina po svom je sadržaju istovjetna definiciji komunalne djelatnosti "opskrba plinom" iz Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj 26/2003 – pročišćeni tekst), jer prema tom Zakonu opskrba plinom je "opskrba potrošača plinom iz sustava mreže plinovoda".

Zakon o energiji i Zakon o tržištu plina pri tom nisu uredili sva pitanja obavljanja djelatnosti distribucije plina kao energetske djelatnosti pa je, osobito nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj 82/2004) i prestanka važenja odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima su bila uređena neka pitanja obavljanja djelatnosti distribucije plina, nužno čim prije novim Zakonom o tržištu plina djelatnost distribucije plina urediti cjelovito.

Prema odredbama Zakona o energiji, energetska djelatnost distribucije plina može obavljati energetski subjekt koji ima rješenje tijela nadležnog za regulaciju energetskih djelatnosti (Hrvatska energetska regulatorna agencija – HERA osnovana je Zakonom o regulaciji energetskih djelatnosti – "Narodne novine", broj 177/04) kojim se dozvoljava obavljanje energetske djelatnosti distribucija plina, a prema odredbama Zakona o tržištu plina, djelatnost distribucije plina obavlja se na temelju koncesije koju nakon provedenog javnog natječaja daje jedinica područne (regionalne) samouprave.

Potrebno je u provedbi ovih odredbi propisati davanje koncesije za obavljanje djelatnosti distribucije plina od strane jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave za njihova područja ili dijelove njihovih područja; zatim davanje koncesije za obavljanje djelatnosti distribucije plina kojim se stječe pravo izgradnje (novog) sustava plinovoda (objekti, postrojenja i uređaji) i distribucije plina na tom izgrađenom sustavu temeljem provedenog natječaja, odnosno kojim se stječe pravo distribucije plina na postojećem sustavu plinovoda, uključivo pravo razvoja (izgradnje nove mreže koja će se povezati na postojeći distribucijski sustav ili povećanje kapaciteta distribucijskog sustava) temeljem zahtjeva postojećeg distributera plina; zatim razdoblja za koje se može dati koncesija, zatim sadržaj i

postupak za provedbu javnog natječaja odnosno provedba zahtjeva za dodjelu koncesije; razlozi i način otkazivanja koncesije.

Zakonom o tržištu plina nije uređeno pitanje kome pripada naknada koju kupac plaća za priključenje na distribucijski sustav plinovoda (iz ove naknade se dijelom investitoru vraćaju sredstva koja je uložio u izgradnju distribucijskog sustava plinovoda) niti je derogirana odredba Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj je naknada za priključenje na distribucijski sustav plinovoda prihod proračuna jedinice lokalne samouprave namijenjena za financiranje građenja objekata komunalne infrastrukture. Stoga, u slučajevima u kojima trgovačka društva koja obavljaju djelatnost distribucije plina grade distribucijski sustav plinovoda, ne mogu iz naknade za priključenje na distribucijski sustav plinovoda namiriti troškove izgradnje sustava.

Podnormiranje obavljanja djelatnosti distribucije plina ima za posljedicu da su neka pitanja koja se u zakonodavstvu Republike Hrvatske uređuju zakonima uređena podzakonskim aktom (Pravilnikom o distribuciji plina – "Narodne novine", broj 104/2002). To je slučaj s uređivanjem davanja, oduzimanja i prestanka koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina. Ova pitanja će se urediti ovim Zakonom.

Zakonom će se odrediti nužan kapacitet distribucijskog sustava plinovoda (koji omogućava prodaju Zakonom određene količine plina godišnje), a posebnom odredbom propisati i rokovi u kojima postojeći distributeri plina koji na dan stupanja na snagu ovog Zakona neće raspolagati distribucijskim sustavom plinovoda propisanog kapaciteta moraju ispuniti ovaj uvjet da bi mogli nastaviti obavljati djelatnost. Cilj uvođenja ove odredbe jest „okrupnjavanje“ tj. rješavanje problema usitnjenosti distribucije plina, odnosno prevelikog broja (ukupno 38) poduzeća za distribuciju plina, od kojih pojedina poduzeća distribuiraju svega nekoliko milijuna m³ prirodnog plina, te se javlja problem njihove ekonomske efikasnosti.

Propisuje se, zatim, koja pitanja svojim Pravilnikom uređuje ministar nadležan za energetiku, te propisuju prekršaji kupaca plina (fizičkih i pravnih osoba) i kazne za te prekršaje.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina djelatnost distribucije plina bi se trebala urediti cjelovito, a obzirom na njeno izdvajanje iz Zakona o komunalnom gospodarstvu kojim su pojedina pitanja bila uređena, a u cilju omogućavanja neprekinutog obavljanja djelatnosti i pružanja usluge distribucije plina i izbjegavanja već najavljenih problema od strane pojedinih distributera plina vezanih uz zatečeno stanje. Opsežan posao usuglašavanja s novom EU Direktivom 2003/55/EC o općim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog plina, kojom se ukida EU Direktiva 98/30/EC, nije proveden u ovom koraku već predstoji u idućem koraku.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

U državnom proračunu nije potrebno osigurati posebna sredstva za provedbu ovog Zakona.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI PO HITNOM POSTUPKU

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnom gospodarstvu ("Narodne novine", broj 82/2004) prestale su važiti odredbe kojima su bila uređena neka pitanja obavljanja ranije komunalne djelatnosti "opskrba plinom" koja nisu uređena Zakonom o

energiji i Zakonom o tržištu plina u obavljanju energetske djelatnosti "distribucija plina". Stoga se, zbog zakočene gospodarske djelatnosti, stekao osobito opravdan državni razlog da se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina kojim će se urediti ovakva pitanja donese po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA:

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O TRŽIŠTU PLINA**

Članak 1.

U Zakonu o tržištu plina ("Narodne novine", broj 68/2001) u članku 2. stavku 2. točki 7. riječi "krajnji potrošač" zamjenjuju se riječima "krajnji kupac".

Članak 2.

Iza članka 2. dodaje se novi članak 2.a, koji glasi:

«Članak 2.a

- (1) Ministarstvo sudjeluje u izradi dokumenata prostornog uređenja koje donosi Hrvatski sabor.
- (2) Ured državne uprave u županiji nadležan za poslove energetike sudjeluje u izradi dokumenata prostornog uređenja koje donose predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Nositelj izrade dokumenata prostornog uređenja dužan je o prijedlogu dokumenata prostornog uređenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka pribaviti mišljenje Ministarstva, odnosno ureda državne uprave u županiji nadležnog za poslove energetike.»

Članak 3.

Članak 10. mijenja se i glasi:

«Članak 10.

- (1) Djelatnost distribucije plina može obavljati pravna osoba koja je od Agencije ishodila dozvolu za obavljanje djelatnosti distribucije plina i koja ima koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina na određenom području (u daljnjem tekstu: distributer plina).
- (2) Koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje jedinica područne (regionalne) samouprave za područje ili dio područja te jedinice.
- (3) Poglavarstva dviju ili više jedinica područne (regionalne) samouprave mogu odlučiti da se daje koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina na područjima ili dijelovima područja tih jedinica. Poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave može dati suglasnost poglavarstvu druge jedinice područne (regionalne) samouprave da dade koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina na dijelu njenog područja.
- (4) Koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje se temeljem zahtjeva postojećeg distributera plina ili nakon provedenog javnog natječaja.
- (5) Pravo na obavljanje djelatnosti distribucije plina stječe se danom sklapanja ugovora o koncesiji ili na dan utvrđen ugovorom o koncesiji.»

Članak 4.

Iza članka 10. dodaju se novi članci koji glase:

«Članak 10 a.

- (1) Koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina uključuje pravo građenja sukladno posebnim propisima distribucijskog sustava plinovoda (objekti, postrojenja, uređaji), samo ako je izgradnja distribucijskog sustava plinovoda predviđena u dokumentima prostornog uređenja iz članka 2.a.
- (2) Koncesijom za obavljanje djelatnosti distribucije plina stječe se pravo razvoja, odnosno uključuje pravo građenja sukladno posebnim propisima (izgradnje nove mreže koja će se povezati na postojeći distribucijski sustav; povećanja kapaciteta distribucijskog sustava) postojećeg distribucijskog sustava plinovoda, samo ako je razvoj distribucijskog sustava plinovoda predviđen u dokumentima prostornog uređenja iz članka 2.a.
- (3) Koncesija za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina daje se nakon provedenog javnog natječaja.
- (4) Koncesija za distribuciju plina na postojećem sustavu plinovoda daje se na zahtjev distributera plina u čijem je vlasništvu distribucijski sustav plinovoda ili distributer plina koristi distribucijski sustav plinovoda temeljem ugovora o zakupu ili drugog ugovora o korištenju zaključenog s vlasnikom sustava, samo ako je za postojeći sustav plinovoda tijelo graditeljstva izdalo uporabnu dozvolu.

Članak 10. b

- (1) Koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda može dobiti na zahtjev distributer plina ako prodaje najmanje 15 milijuna m³ plina godišnje.
- (2) Koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina može, nakon provedenog javnog natječaja, dobiti distributer plina koji ugovorom o koncesiji preuzme obavezu izgraditi distribucijski sustav plinovoda koji će omogućavati prodaju od najmanje 15 milijuna m³ plina godišnje.
- (3) Koncesiju za razvoj (izgradnju nove mreže koja će se povezati na postojeći distribucijski sustav; povećanje kapaciteta) distribucijskog sustava plinovoda, može dobiti na zahtjev distributer plina ako prodaje najmanje 10 milijuna m³ plina godišnje uz uvjet da će razvoj odnosno izgradnja nove mreže omogućavati prodaju više od 15 milijuna m³ plina godišnje.
- (4) Koncesiju za razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda može dobiti na zahtjev distributer plina koji ima prodaju manju od 10 milijuna m³ plina godišnje kada to opravdavaju geografski razlozi područja na kojem se razvija sustav, zaštita okoliša i prirode i/ili politika gospodarskog razvoja tog područja.
- (5) Koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina može, nakon provedenog javnog natječaja dobiti distributer plina, koji ugovorom o koncesiji preuzme obavezu izgraditi distribucijski sustav plinovoda koji će omogućavati prodaju manju od 10 milijuna m³ plina godišnje kada to opravdavaju geografski razlozi područja na kojem se razvija sustav, zaštita okoliša i prirode i/ili politika gospodarskog razvoja tog područja.
- (6) Ured državne uprave u županiji dostavlja Agenciji zahtjev distributera plina i dokumente koji potvrđuju uvjete iz stavka 4. i 5. ovoga članka. Agencija odlukom utvrđuje jesu li opravdani uvjeti za davanje koncesije na temelju dostavljenih dokumenata.

Članak 10.c

- (1) Koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje se na vrijeme od najmanje 15, a najviše 30 godina.

(2) Koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina koja obuhvaća izgradnju i razvoj distribucijskog sustava plinovoda daje se na vrijeme od najmanje 20 godina.

Članak 10.d

(1) Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi odluku o pokretanju postupka davanja koncesije za obavljanje djelatnosti distribucije plina koja obuhvaća izgradnju distribucijskog sustava plinovoda.

(2) Temeljem odluke predstavničkog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka poglavarstvo te jedinice raspisuje i provodi javni natječaj.

(3) Javni natječaj za davanje koncesije objavljuje se u "Narodnim novinama" i najmanje još jednim dnevnim novinama koje se uobičajeno prodaju na distribucijskom području za koje se daje koncesija. Rok za podnošenje prijave na javnom natječaju računa se od dana kasnije objave.

Članak 10.e

(1) Zahtjev za davanje koncesije na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda, te zahtjev za razvoj postojećeg distribucijskog sustava podnosi postojeći distributer plina odnosno pravna osoba koja je stekla vlasništvo ili dobila u zakup odnosno drugi oblik korištenja postojeći distribucijski sustav plinovoda.

(2) Zahtjev za davanje koncesije iz stavka 1. ovoga članka poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi distribucijski sustav plinovoda objavljuje u "Narodnim novinama" i najmanje još jednim dnevnim novinama koje se uobičajeno prodaju na distribucijskom području za koje se daje koncesija. Rok za podnošenje zahtjeva računa se od dana kasnije objave.

(3) Poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi distribucijski sustav plinovoda donosi odluku o zahtjevu za davanje koncesije u roku od 6 mjeseci od primitka zahtjeva i objavljuje je u "Narodnim novinama" i najmanje još jednim dnevnim novinama koje se uobičajeno prodaju na distribucijskom području za koje se daje koncesija.

(4) U slučaju da odlukom iz stavka 3. ovoga članka nije dana koncesija na postojećem sustavu plinovoda, poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi distribucijski sustav plinovoda mora raspisati javni natječaj.

Članak 10.f

(1) Javni natječaj za davanje koncesije sadrži:

1. predmet koncesije,
2. područje obavljanja djelatnosti (distribucijsko područje),
3. kapacitet distribucijskog sustava plinovoda koji će se izgraditi i/ili kojim će se obavljati djelatnost distribucije plina,
4. podatke iz prethodne energetske suglasnosti
5. vrijeme na koje se koncesija daje,
6. zahtjev za podnošenjem dokaza da je distributer plina vlasnik (postojećeg) distribucijskog sustava plinovoda ili da ga koristi temeljem ugovora o zakupu ili drugog ugovora s vlasnikom sustava za razdoblje koncesije, osim ako se

natječaj provodi i za izgradnju sustava, (ne sadrži u slučaju iz članka 10.b stavak 4.)

7. zahtjev za podnošenjem dokaza da ponuditelj raspolaže financijskim sredstvima za obavljanje djelatnosti, a osobito za izgradnju distribucijskog sustava ako je ta izgradnja predmet koncesije, i/ili dokaze da može pribaviti potrebna sredstva,
8. lokacijsku dozvolu ili izvod iz detaljnog plana uređenja prostora prema posebnom propisu,
9. druge obveze koncesionara, a osobito potrebu zaštite i očuvanja okoliša,
10. uvjete otkaza ugovora o koncesiji,
11. rok trajanja natječaja,
12. podatke o mjestu, vremenu i načinu predaje ponuda te otvaranju i razmatranju ponuda,
13. ostale zahtjeve prema mišljenju davatelja koncesije

(2) U javnom natječaju se navodi dokumentacija (idejno rješenje ili studija distribucijskog sustava plinovoda, prethodna energetska suglasnost, nacrt ugovora o koncesiji, i dr.), te mjesto i vrijeme kada natjecatelji mogu podići ili pregledati dokumentaciju.

(3) Ako se radi o davanju koncesije koja uključuje izgradnju ili rekonstrukciju distribucijskog sustava plinovoda davatelj koncesije prije javnog natječaja za davanje koncesije mora za zahvat u prostoru ishoditi lokacijsku dozvolu, odnosno izvod iz detaljnog plana uređenja prostora prema posebnom propisu.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga Zakona lokacijska dozvola, odnosno izvod iz detaljnog plana uređenja prostora sastavni je dio sadržaja javnog natječaja.

Članak 10.g

(1) Uz prijavu na javnom natječaju za davanje koncesije za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina sukladno članku 10.f stavak 1., odnosno uz zahtjev za davanje koncesije za distribuciju plina na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda sukladno članku 10.b stavak 1., odnosno uz zahtjev za davanje koncesije i razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda sukladno članku 10.b stavak 3. i 4., prilažu se sljedeći dokumenti odnosno izjave:

1. izvod iz sudskog registra,
2. dozvola Agencije za obavljanje djelatnosti distribucije plina, odnosno izjava da će udovoljiti uvjetima i spomenutu dozvolu ishoditi do početka obavljanja djelatnosti distribucije plina,
3. dokumenti koji pokazuju da je distributer plina vlasnik distribucijskog sustava plinovoda ili da ima pravo korištenja distribucijskog sustava plinovoda temeljem ugovora o zakupu ili drugog ugovora s vlasnikom sustava (ne prilaže se ako se koncesija dodjeljuje za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda niti u slučaju iz članka 10. b stavak 4.),
4. prethodna energetska suglasnost (ako se koncesija daje na zahtjev) odnosno konačna energetska suglasnost (ako koncesija obuhvaća obavljanje djelatnosti na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda), izdana u skladu s općim uvjetima za opskrbu plinom,
5. izjava poslovne banke da natjecatelj raspolaže potrebnim financijskim sredstvima ili da može pribaviti sredstva za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda (ako je

izgradnja distribucijskog sustava plinovoda ili njegov razvoj predmet koncesije) i za obavljanje djelatnosti,

6. bankarsko jamstvo za ostvarenje plana i programa za ostvarenje koncesije
 7. ugovor o koncesiji ili drugi ugovor ili drugi akt temeljem kojeg već obavlja djelatnost distribucije plina (ako se koncesija daje za obavljanje djelatnosti na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda)
 8. potvrdu da su do sada podmirene sve obveze iz ranijih koncesija,
 9. uvjerenje da nije pokrenut kazneni postupak povezan s obavljanjem djelatnosti distribucije plina protiv članova uprave natjecatelja,
 10. vremenski plan (gantogram) dinamike izgradnje plinskog sustava po godinama uključujući i gantogram investiranja u plinski sustav po godinama s ukupnom visinom ulaganja u plinski sustav po odvojenim tehnološkim cjelinama iz podstavka 8.,
 11. projekcija dinamike porasta potrošnje plina po sektorima (broj potrošača i potrošnja plina – kućanstva i ostali potrošači),
 12. instrumenti osiguranja plaćanja naknade za koncesiju koji mogu biti bankarska garancija, ili bjanko zadužnica i bjanko mjenica s mjeničnim očitovanjem, ili bjanko mjenica uz osobno jamstvo vlasnika,
 13. izjava o roku u kome će distributer plina priključiti kupce na distribucijski sustav plinovoda i započeti s isporukom plina ako koncesija uključuje izgradnju ili razvoj distribucijskog sustava plinovoda,
 14. izjava o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju,
 15. izjava o cijeni te načinu i uvjetima naplate distribuiranog plina,
 16. izjava o mjerama zaštite i očuvanja okoliša od posljedica obavljanja djelatnosti.
 17. dokumenti iz članka 10. f stavak 2.,
 18. dokumentacija koja potvrđuje ispunjavanje uvjeta iz članka 10.b, stavaka 1., 2., 3. i 4. i 5. o količinama godišnje prodaje plina.
 19. ostali dokumenti prema mišljenju davatelja koncesije
- (2) Uz prijavu odnosno uz zahtjev za dodjelu koncesije na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu kojom se dokazuje legalnost postojećeg sustava.
- (3) Uz prijavu odnosno uz zahtjev za dodjelu koncesije distributer plina može priložiti i druge dokumente kojima pokazuje svoju kvalificiranost za dobivanje koncesije.

Članak 10.h

- (1) Odlukom o davanju koncesije određuje se ponuđač koji u potpunosti udovoljava svim uvjetima iz natječaja, a čija je ponuda, temeljem njegovog poslovnog ugleda, ocjene sposobnosti za ostvarivanje koncesije, povoljnosti ponude (tehnička i financijska), osobito u pogledu kapaciteta distribucijskog sustava plinovoda (kada se koncesija daje za izgradnju i razvoj sustava), rokova za izgradnju sustava, početka isporuke plina i ponuđenih mjera očuvanja i zaštite okoliša, ocijenjena najpovoljnijom.
- (2) Temeljem odluke iz stavka 1. ovoga članka predstavničko tijelo ili drugo ovlašteno tijelo jedinice lokalne samouprave i ponuđač zaključuju ugovor o koncesiji koji sadrži sve elemente iz članka 10.g ovoga Zakona.
- (3) Protiv odluke o davanju koncesije žalba nije dopuštena, već se može pokrenuti upravni spor.

Članak 10.i

(1) Temeljem odluke o davanju koncesije davatelj koncesije i distributer plina kojem je dana koncesija sklapaju ugovor o koncesiji. Ugovorom o koncesiji utanačuju se pitanja iz članka 10.g stavak 1. ovoga Zakona i druga pitanja od interesa za ostvarivanje koncesije, osobito prava i obveze ugovornih strana u slučaju prestanka koncesije prije isteka vremena na koje je koncesija dana.

(2) Ugovorom o koncesiji se posebno određuje rok izgradnje distribucijskog sustava plinovoda do ishođenja uporabne dozvole, odnosno konačne energetske suglasnosti, a posebno rok pružanja usluga distribucijskog sustava (isporuke plina kupcima).

Članak 10.j

(1) Koncesija prestaje:

1. istekom vremena na koje je koncesija dana,
2. prestankom postojanja distributera plina,
3. ako je koncesionaru trajno oduzeta dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije plina,
4. ako je tijekom koncesijskog razdoblja prestalo važenje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije plina, a koncesionar nije ishodio novu dozvolu.

(2) Prestanak koncesije utvrđuje poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Članak 10.k

(1) Koncesija prestaje i otkazom ugovora o koncesiji.

(2) Davatelj koncesije može otkazati ugovor o koncesiji ako:

1. je koncesija dana na temelju netočno iskazanih podataka važnih za donošenje odluke o davanju koncesije;
2. distributer plina ne započne s radovima na izgradnji distribucijskog sustava plinovoda ili ne izvodi radove prema predviđenoj dinamici, osim u slučaju nastupa više sile (ratno stanje, poplava, potres i sl.). Nedostatak financijskih sredstava ne smatra se opravdanim razlogom za nezapočinjanje radova odnosno za njihovo neizvođenje prema predviđenoj dinamici;
3. distributer plina ne plaća naknadu za koncesiju u rokovima iz ugovora o koncesiji;
4. distributer plina neredovito i nesigurno isporučuje plin kupcima, a za to ne postoje opravdani razlozi.

(3) Nastup više sile iz stavka 2. točke 2. ovoga članka i opravdanost razloga iz stavka 2. točke 4. ovoga članka utvrđuje Agencija.

(4) Distributer plina može otkazati ugovor o koncesiji pod uvjetima i na način predviđen ugovorom o koncesiji.

(5) Ako distributer plina otkáže ugovor o koncesiji dužan je nastaviti obavljati djelatnost dok se, za područje na kome distributer plina obavlja djelatnost, ne osigura obavljanje djelatnosti od strane drugog koncesionara, ali ne duže od šest mjeseci od dana kada je davatelj koncesije primio pismeni otkaz ugovora o koncesiji.

Članak 10.i

- (1) Distributer plina može, uz suglasnost Agencije, koncesiju prenijeti na pravnu osobu koju je osnovao radi obavljanja djelatnosti distribucije plina ako je u njenu imovinu unio sredstva distribucijskog sustava plinovoda.
- (2) Pravna osoba na koju je prenesena koncesija (novi distributer plina) sklapa s davateljem koncesije novi ugovor o koncesiji za preostalo koncesijsko razdoblje u kome je njen osnivač mogao obavljati djelatnost, koji sadrži iste bitne odredbe kao i raniji ugovor o koncesiji.

Članak 10.lj

- (1) Za koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina distributer plina plaća jedinici područne (regionalne) samouprave (davatelju koncesije) godišnju naknadu određenu ugovorom o koncesiji.
- (2) Naknada za koncesiju ne smije biti veća od dvije najviše godišnje bruto plaće zaposlenika jedinice područne (regionalne) samouprave koji rade na stručnim poslovima plinifikacije, davanja koncesija za distribuciju plina i/ili nadzora nad radom distributera plina.
- (3) Ukoliko korisnik koncesije ne plaća jedinici područne (regionalne) samouprave (davatelju koncesije) godišnju naknadu određenu ugovorom o koncesiji, jedinica područne (regionalne) samouprave koristit će instrumente osiguranja plaćanja naknade za koncesiju iz članka 10. g stavka 1. točke 12. ovoga Zakona.

Članak 10.m

Građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi ne smiju se priključiti na distribucijski sustav plinovoda, kao i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu.»

Članak 5.

Iza članka 11. dodaje se novi članak 11.a, koji glasi:

«Članak 11.a

- (1) Sredstva za financiranje izgradnje distribucijskog sustava plinovoda odnosno za povrat sredstava utrošenih u izgradnju distribucijskog sustava plinovoda osiguravaju se iz cijene plina i naknade za priključenje kupaca na distribucijski sustav plinovoda.
- (2) Sredstva kojima se u cijeni plina ili u naknadi za priključenje kupca na distribucijski sustav plinovoda osigurava povrat sredstava uložениh u izgradnju distribucijskog sustava plinovoda prihod su distributera plina.»

Članak 6.

U članku 18. stavak 1. alineja 1. riječi "članak 4. stavak 1." zamjenjuju se riječima "članak 5. stavak 1.".

Članak 7.

Iza članka 18. dodaju se novi članci 18.a i 18.b koji glase:

«Članak 18.a

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj kupac fizička osoba koji:

- neovlašteno troši plin,
- skine ili isključi plinomjer,
- neovlašteno se priključi na plinsku mrežu,
- onemogućava popravak i održavanje plinoenergetskih objekata,
- onemogućava pristup mjernom mjestu radi očitavanja potrošnje ili prekida isporuke plina zbog neplaćanja potrošenog plina.

"Članak 18.b

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 kuna do 100.000 kuna kaznit će se za prekršaj kupac pravna osoba koja:

- neovlašteno troši plin,
- skine ili isključi plinomjer,
- neovlašteno se priključi na plinsku mrežu,
- onemogućava popravak i održavanje plinoenergetskih objekata,
- onemogućava pristup mjernom mjestu radi očitavanja potrošnje ili prekida isporuke plina zbog neplaćanja potrošenog plina.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 15.000 kuna.»

Članak 8.

U cijelom tekstu Zakona o tržištu plina («Narodne novine», br. 68/01) riječi: «Vijeće za regulaciju» zamjenjuju se riječju: «Agencija» u odgovarajućem padežu.

Članak 9.

(1) Ministar pravilnikom propisuje objekte, postrojenja, uređaje i opremu koji čine distribucijski sustav plinovoda; uvjete (tehničke kvalificiranosti, stručne osposobljenosti i financijske kvalificiranosti) za obavljanje djelatnosti distribucije plina; način obavljanja djelatnosti distribucije plina; prava i obveze distributera plina; prava i obveze kupca plina.

(2) Distributer plina uvjete i način priključenja kupca na distribucijski sustav plinovoda, način i uvjete obavljanja djelatnosti distribucije plina, te prava i obveze distributera plina i kupca provodi sukladno odredbama Zakona o energiji («Narodne novine», br. 68/01 i 177/04), ovoga Zakona i pravilnika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

(1) Distributer plina koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ne raspolaže kapacitetom distribucijskog sustava plinovoda propisanim ovim Zakonom, a djelatnost

obavlja temeljem koncesije ili drugog valjanog pravnog osnova, može nastaviti obavljati djelatnost, ako ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom i propisima za njegovu provedbu, do isteka roka važenja koncesije ili drugog valjanog pravnog osnova.

(2) Distributer plina koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ne raspolaže kapacitetom distribucijskog sustava propisanim ovim Zakonom, a djelatnost obavlja bez koncesije ili drugog valjanog pravnog osnova, može nastaviti obavljati djelatnost, ako ispunjava ostale uvjete propisane ovim Zakonom i propisima za njegovu provedbu, do 30. lipnja 2006. godine, a ako ima izgrađeni sustav plinovoda koji omogućuje prodaju od najmanje 15 milijuna m³ plina do 31. prosinca 2007. godine.

(3) Valjanost pravnog osnova za obavljanje distribucije plina distributera plina koji nemaju koncesiju utvrđuje Agencija.

Članak 11.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe članka 6., 7., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 32. i 33. Pravilnika o distribuciji plina ("Narodne novine", br. 104/2002 i 97/2003). Ostale odredbe Pravilnika o distribuciji plina primjenjivat će se do stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. stavak 1. ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti Pravilnik iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona i odluka iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona primjenjivat će se odluke skupština jedinica lokalne samouprave kojima je uređeno obavljanje djelatnosti distribucije plina i odluke distributera plina, donesene temeljem odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(4) Distributeri plina donijet će odluke iz članka 9. stavak 2. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Obrazloženje

Članak 1.

U odredbi članka 2. stavak 2. točka 2. riječi "krajnji potrošač" zamjenjuju se riječima "krajnji kupac", jer Zakon o tržištu plina ("Narodne novine", broj 68/01) u drugim svojim odredbama, jednako kao i Zakon o energiji ("Narodne novine", broj 68/01 i 177/04), osobu koja kupuje plin označava riječju "kupac".

Članak 2.

Ovim člankom utvrđuje se da ured državne uprave u županiji nadležan za poslove energetike sudjeluje u izradi dokumenata prostornog uređenja koje donose predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također utvrđuje se da se treba, o prijedlozima dokumenata prostornog uređenja, pribaviti mišljenje Ministarstva, odnosno ureda državne uprave u županiji nadležnog za poslove energetike.

Članak 3. (novi članak 10.)

Da bi neki energetska subjekt mogao obavljati energetska djelatnost distribucije plina, mora biti registriran za obavljanje djelatnosti, mora imati dozvolu (rješenje) koju izdaje Agencija nakon što je utvrdila da je tehnički kvalificiran za obavljanje djelatnosti i da ispunjava druge uvjete propisane odredbom članka 17. Zakona o energiji, te dobiti koncesiju za obavljanje djelatnosti.

Članak 16. stavak 1. i 2. Zakona o energiji navodi da energetska subjekti mogu započeti obavljati energetska djelatnost samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (dozvola) koje izdaje tijelo nadležno za regulaciju energetskih djelatnosti (Agencija). Uvjeti za dodjelu dozvole energetskom subjektu navodi se u članku 17. istog zakona, dok članak 18. propisuje moguće razloge oduzimanja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti prije isteka njenog važenja. Izdavanje dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti kao nadležnost Agencije navodi se u članku 9. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti ("Narodne novine", broj 177/04).

Propisuje se da koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave, te da se koncesija daje za obavljanje djelatnosti na području ili dijelu područja te jedinice. Propisuje se nadalje davanje koncesije za područja ili dijelove područja više jedinica područne (regionalne) samouprave. Propisuje se da se koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje nakon provedenog natječaja (koncesija koja obuhvaća izgradnju distribucijskog sustava plinovoda) ili po zahtjevu postojećeg distributera plina (koncesija za obavljanje djelatnosti na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda ili za razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda).

Članak 4. (članci 10.a do 10.lj)

- Članci 10.a i 10.b

Pravo na izgradnju odnosno razvoj distribucijskog sustava plinovoda (objekata, postrojenja, uređaja) stječe se samo ako je izgradnja odnosno razvoj distribucijskog sustava plinovoda predviđena dokumentima prostornog uređenja.

Koncesija za obavljanje djelatnosti na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda daje se na zahtjev distributera plina, a koncesija za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda daje se nakon provedenog javnog natječaja.

Koncesiju na zahtjev može dobiti distributer plina koji prodaje više od 15 milijuna m³ plina godišnje. Koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina nakon provedenog natječaja može dobiti distributer plina ako se obveže odnosno ako u svojim planovima ima namjeru razviti sustav koji će omogućavati prodaju više od 15 milijuna m³ plina.

Kada se koncesija daje za razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda (za izgradnju nove mreže koja će se povezati na postojeći sustav; povećanje kapaciteta distribucijskog sustava) daje se na zahtjev ako postojeći distributer prodaje više od 10 milijuna m³ godišnje uz uvjet da će razviti distribucijski sustav koji će omogućiti prodaju najmanje od 15 milijuna m³ plina godišnje. Koncesija za razvoj postojećeg distribucijskog sustava koji nema propisani kapacitet može se dati i u slučajevima propisanim odredbom članka 10.b. stavak 4.

Iznimno, koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i distribuciju plina može, nakon provedenog javnog natječaja, dobiti distributer plina koji koncesijom preuzme obavezu izgradnje distribucijskog sustava za prodaju manju od 10 milijuna m³ plina kad to opravdavaju geografski i drugi spomenuti razlozi. O ispunjavanju spomenutih razloga odlučuje Agencija.

- Članak 10.c

Koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina daje se na vrijeme od najmanje 15 a najviše 30 godina, a ako se koncesijom daje pravo izgradnje distribucijskog sustava plinovoda daje se na vrijeme od najmanje 20 godina.

- Članak 10.d

Predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave donosi odluke za pokretanje postupka za davanje koncesija za obavljanje djelatnosti distribucije plina koja obuhvaća izgradnju distribucijskog sustava plinovoda. Ovu odluku provodi poglavarstvo te jedinice na način da u "Narodnim novinama" i barem u još jednom dnevnom listu koji se uobičajeno prodaje na distribucijskom području oglasi javni natječaj za dodjelu koncesiju.

- Članak 10.e

Za obavljanje djelatnosti distribucije plina na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda te zahtjev za razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda podnosi se zahtjev koji se objavljuje u "Narodnim novinama" i barem u još jednom dnevnom listu koji se uobičajeno prodaje na distribucijskom području oglasi javni natječaj za dodjelu koncesiju.

Odluku o zahtjevu za davanje koncesije donosi poglavarstvo jedinice područne regionalne samouprave u roku od 6 mjeseci od primitka zahtjeva.

- Članak 10.f

Odredbom stavka 1. propisuje se sadržaj javnog natječaja za davanje koncesije za obavljanje djelatnosti distribucije plina (kada se koncesijom odobrava i izgradnja distribucijskog sustava plinovoda), te način upoznavanja s dokumentacijom za javni natječaj.

- Članak 10.g

Propisuje se dokumenti koji se obavezno podnose uz prijavu na javnom natječaju za davanje koncesije odnosno uz zahtjev za davanje koncesije na postojećem distribucijskom sustavu plinovoda odnosno za razvoj postojećeg distribucijskog sustava plinovoda.

- Članci 10.h i 10.i

Odluku o davanju koncesije donosi poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave temeljem elemenata propisanih odredbom stavka 1. članka 10.h. Propisuje se i obavezni sadržaj odluke o koncesiji. Odluka o davanju koncesije je upravni akt protiv kojeg žalba nije dopuštena već se može pokrenuti upravni spor. Pitanja uređena odlukom o davanju koncesije utanačuju se ugovorom o koncesiji kojeg sklapaju jedinica područne (regionalne) samouprave kao davatelj koncesije i distributer plina kao koncesionar. Ugovorom o koncesiji utanačuju se i druga pitanja od interesa za ostvarivanje koncesije, osobito prava i obveze ugovornih strana u slučaju prestanka koncesije prije isteka vremena na koje je koncesija dana.

- Članak 10.j

Propisuju se slučajevi u kojima koncesija prestaje samom silom zakona, pri čemu prestanak koncesije utvrđuje poglavarstvo jedinice područne (regionalne) samouprave.

- Članak 10.k

Koncesija prestaje i otkazom ugovora o koncesiji. Propisuju se razlozi zbog kojih davatelj koncesije odnosno distributer plina mogu otkazati ugovor o koncesiji. Ako distributer plina otkáže ugovor o koncesiji dužan je nastaviti obavljati djelatnost dok se za područje na kome je koncesionar obavljao djelatnost ne osigura obavljanje djelatnosti od strane drugog distributera plina, ali ne duže od šest mjeseci od dana kada je davatelj koncesije primio pismeni otkaz ugovora o koncesiji.

- Članak 10.l

Distributer plina može uz suglasnost Agencije, koncesiju prenijeti na pravnu osobu koju je osnovao radi obavljanja djelatnosti distribucije plina ako je u imovinu te pravne osobe unio sredstva distribucijskog sustava plinovoda, pa novi distributer plina temeljem ugovora s davateljem koncesije, koji sadržava iste bitne sastojke kao i raniji ugovor o koncesiji, obavlja djelatnost do isteka koncesijskog razdoblja.

- Članak 10.lj

Za koncesiju za obavljanje djelatnosti distribucije plina distributer plina plaća jedinici područne (regionalne) samouprave davatelju koncesije godišnju naknadu utvrđenu u ugovoru o koncesiji, ali ne u visini većoj od utvrđene prema odredbi stavka 2.ovoga članka.

- Članak 10.m

Odredba ovoga članka utvrđuje da se ne smiju priključiti na distribucijski sustav plinovoda građevine izgrađene bez akta na temelju kojeg se može graditi, kao i građevine za koje je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanja građevina prema posebnom zakonu, a na zahtjev Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Članak 5 (članak 11.a)

Prema odredbi članka 26. stavak 1. Zakona o energiji ("Narodne novine", broj 68/2001) "(1) Primjenom Tarifnih sustava određuju se cijene:distribucije plina.....", a prema odredbi stavka 2. toga članka "(2) Tarifni sustavi se temelje na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u energetske objekte, uređaje i mreža, odnosno sustava.....". Prema odredbi članka 11.a stavak 1. Zakona sredstva za financiranje izgradnje distribucijskog sustava plinovoda odnosno za povrat sredstava utrošenih u izgradnju distribucijskog sustava plinovoda osiguravaju se iz cijene plina i iz naknade za priključenje kupca na distribucijski sustav plinovoda. Odredbom stavka 2. članka 11.a propisuje se da su sredstva kojima se u cijeni plina ili kao naknadi za priključenje kupca na distribucijski sustav plinovoda osigurava povrat sredstava uložениh u izgradnju sustava prihod distributera plina. Razumljivo, ako distributer plina djelatnost obavlja korištenjem sustava koji nije u njegovom vlasništvu, distributer plina naknadu za korištenje plaća u visini i na način propisan ugovorom kojeg ima s vlasnikom sustava i u toj naknadi vlasnik osigurava povrat svojih sredstava koje je uložio u izgradnju distribucijskog sustava plinovoda.

Članak 6.

Ispravljana je tiskarska greška počinjena u osnovnom Zakonu o tržištu plina budući da članak 4. stavak 1. ne govori o obvezi sklapanja ugovora o prodaji plina, već je to navedeno u članku 5. stavak 1.

Članak 7. (članci 18.a i 18.b)

Odredbama novih članaka 18.a i 18.b propisuju se prekršaji koje čine kupci plina i novčane kazne za te prekršaje, različite za kupca plina koji je fizička osoba i za kupca plina koji je pravna osoba i za odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Članak 8.

Odredbom ovog članka utvrđuje se da se u osnovnom tekstu Zakona o tržištu plina riječi „Vijeće za regulaciju“ zamjenjuju riječju: «Agencija» u odgovarajućem padežu.

Članak 9.

Ovom odredbom se propisuje koja pitanja ministar nadležan za energetiku propisuje pravilnikom, te koja pitanja sukladno odredbama Zakona i pravilnika kojeg donosi ministar svojom odlukom određuje distributer plina.

Članak 10.

Odredbom članka 10.b stavak 1. propisuje se kapacitet distribucijskog sustava plinovoda kojim mora raspolagati koncesionar. Izuzeci su propisani odredbama članka 10.b stavci 2. i 3. Zakona. Kako djelatnost distribucije plina (na dan stupanja na snagu ovoga Zakona) obavlja dosta distributera koji ne raspolažu propisanim kapacitetom, odredbom članka 10. stavak 1. propisuje se pravo obavljanja djelatnosti distribucije plina do isteka roka važenja koncesije ili drugog valjanog pravnog osnova. Za distributere plina koji ne samo da ne raspolažu propisanim kapacitetom distribucijskog sustava nego djelatnost obavljaju bez koncesije ili drugog valjanog pravnog osnova, propisuje se mogućnost nastavljanja

obavljanja djelatnosti pod uvjetima i do isteka rokova određenih odredbom stavka 2. članka 10. Valjanost pravnog osnova za obavljanje djelatnosti od strane distributera plina koji nema ugovor o koncesiji utvrđuje Agencija.

Članak 11.

Propisuje se prestanak važenja onih odredbi Pravilnika o distribuciji plina ("Narodne novine", br. 104/2002 i 97/2003) koje uređuju pitanja koja su uređena odredbama ovoga Zakona.

Propisuju se rokovi u kojima će ministar nadležan za energiju donijeti pravilnik iz članka 9. stavak 1. ovoga Zakona, a distributeri plina obvezuju u primjeni sukladno odluci iz članka 9. stavak 2. ovoga Zakona. U vezi s tim propisuje se privremeni nastavak važenja postojećih odluka skupština jedinica lokalne samouprave i postojećih odluka distributera plina kojima uređeno obavljanje djelatnosti distribucije plina ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 12.

Propisuje se stupanje na snagu ovih izmjena i dopuna.